

[Korsgaard.]

staaeligt for ærede Medlemmer, som endnu ikke har forstaaet det, hvad vi Konservative har ment med vort Ændringsforslag, men jeg vil dog gerne sige, at hvad vi tilstræber ved vort Forslag med Hensyn til Begrebet Rabat, er at finde en Formel, som dækker den Maade, hvorpaa man paa dette Omraade vilde handle, hvis det var en Privatmand, det drejede sig om, altsaa en Købmand. Det er sikkert ikke let at finde ud af, hvordan det præcis skal stilles op i Ord; selve Ordet „købmandsmæssig“ er naturligvis noget udflydende, men det siger dog noget. Naturligvis er jeg ganske klar over, at man kan sætte Rabatten til en eller anden urimelig Højde og derved gøre den skattemæssige Virkning af det konservative Forslag illusorisk, men deroverfor er det, vi mener, at naar Brugsforeningen skal behandle Ikke-Medlemmer paa samme Maade som Medlemmer, vil deri ligge et Værn imod, at man gaar for vidt. Det forholder sig her ganske paa tilsvarende Maade som med den private Købmand; han vil gerne til sig selv beholde en nogenlunde anelig Del, og deri ligger netop Sandsynligheden for, at han ikke giver større Rabat end rimeligt. Jeg tror altsaa meget vel, der kan være Ræson i at skelne mellem det, man kalder købmandsmæssig Rabat, og det almindelige Brugsforeningsoverskud, idet den købmandsmæssige Rabat i hvert enkelt Tilfælde maa staa i et rimeligt Forhold til den Avance, Forretningen har paa den Vare, der sælges. Det er noget i den Retning, jeg har tilstræbt at faa udtrykt. Men det er altsaa ikke lykkedes at faa Tilslutning til vort Forslag.

Den højtærede Minister siger, at der kan ligge nogenlunde det samme i det, vi har udformet, som i det Forslag, der er blevet Regeringspartierne og Ministerens. Det kan jeg ikke give Ministeren Ret i, for efter Flertallets Forslag er der ingen, der kan forhindre, at Brugsforeningen giver den købmandsmæssige Rabat ud over de 5 pCt., og det er det, jeg synes er det urimelige, altsaa at de 5 pCt. gives som skattefrie uden for den købmandsmæssige Rabat.

Der er naturligvis nogle, og navnlig i Købmandskredse, der ikke synes om, at man overhovedet vil give Tilladelse til Rabat, men det ærede Medlem Hr. O. Kier og jeg har ikke ment, at den Betragtning kunde holde, thi Forretninger skal behandles ens, hvad enten det er Købmandsforretninger eller Brugsforeninger. Jeg maa virkelig hævde, at det er en rimelig Tanke at skelne mellem det, man kan kalde købmandsmæssig Rabat, og det, man kan kalde

Overskud i Brugsforeningen, idet dette i Almindelighed er indtjent paa helt andre Forhold end det, som Forretningen selv direkte har med at gøre; der kan vel saaledes ikke være Tvivl om, at de ret store Fabriksvirksomheder, som Kooperationen raader over, i høj Grad bidrager til de Overskud, som kommer frem, og jeg nærer Tvivl om, at disse Virksomheder bliver beskattet paa en saadan Maade, at det offentlige faar en rimelig Indtægt, navnlig rimelig under de Forhold, hvorunder vi nu befinder os.

Det ærede Medlem Hr. Laurits Pedersen viste sig jo som en svært god Ven af Brugsforeningen, og det kunde maaske heller ikke forbavse. Men jeg synes nok, at han overdrev en Del, naar han sagde, at det, vi fra konservativ Side i Virkeligheden vilde onnaa, var, at det blev uden Interesse for Folk at være Medlem af Brugsforeningen, idet Ikke-Medlemmer skal have de samme Fordele. Dette ligger jo aldeles ikke i det stillede Forslag; med Hensyn til det, vi kalder Rabat, skal de have den samme Fordel, men Rabatten kan jo sættes til Nul, og derigennem kan man gøre Overskuddet saa meget større, og Overskuddet er Medlemmerne selvfølgelig ene om — bortset fra en ringe Afgift til Staten skal de jo have det hele. Men Sandheden er den, at de, der er kommet alt for langt ind i Kooperationen, er tilbøjelige til at mene, at det offentlige slet ingenting skal have, det er Fejlen. Jeg er derfor heller ikke i Tvivl om, at hvis det ærede Medlem Hr. Laurits Pedersen, som jeg kender godt andetsteds fra, hvor jeg har lært at skatte hans Tænkeevne, tænker sig rigtigt om, vil han ogsaa finde ud af, at han paa dette Omraade ikke er helt paa Linie med, hvad man kunde vente af ham.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen beskæftigede sig i sit første Indlæg med, at vi fra konservativ Side siger, at efter det nye Forslag stilles den aabne og den lukkede Brugsforening paa lige Fod, og vilde her hævde, at det gør de ikke. Men jeg vil vedblive at hævde, at det gør de principielt; saa kommer det i øvrigt an paa, hvor man lægger Trykket: paa det principielle eller paa det pengemæssige. Hvad det pengemæssige angaar, kan det ikke nægtes, at det ærede Medlem i nogen Grad har Ret, men ogsaa kun i nogen Grad. Jeg har i hvert Fald ladet mig sige, at det findes — og jeg skulde tro ikke saa faa — Brugsforeninger, som er aabne, og hvor de, der ikke er Medlemmer, faar en vis Rabat, som altsaa i egentligste Forstand er Rabat, og hvor Medlemmerne faar et vist Overskud. Nu er det da klart, at saa kan man ikke